

Bjerre: Det har i lang Tid været mig kært, om jeg kunde bidrage til, at alle gamle kunde faa et Bidrag af Staten, hvis de skulde komme til at trænge, og særlig har den Tanke stærkt beskæftiget mig, siden vi i 1891 behandlede Forslaget om Hjælp til hæderlige gamle udenfor Fattigvæsenet. Den Gang fremsatte man to forskellige Lovforslag; jeg skal dog ikke i Dag komme ind paa hverken at rose eller kritisere disse. Det ene Lovforslag gik ud paa, at disse gamle Mennesker skulde have den Understøttelse, de trængte til, medens det andet, der var indbragt af Berg og Hørup, gik ud paa, at de gamle skulde have en fast aarlig Understøttelse, naar det kunde bevises, at de ikke vare særlig velhavende. Til Bestridelse af Udgifterne hertil foreslog man den Gang en ny Skat paa bajersk Øl og Halvdelen af den daværende Brændevinsskat. De Tanker sejrede ikke den Gang, men den nugældende Alderdomsforsørgelseslov blev derimod vedtagen. Jeg skal ikke sige noget ondt om denne Lov, men fra alle Sider er det jo erkendt, at der klæber Skavanker ved den, der bør rettes. Jeg vil minde om, at Socialdemokraterne stemte imod den; den højtærede Formand, Landbrugsministeren og en hel Mængde andre af Venstres Medlemmer, som endnu sidde her i Tinget, stemte ligeledes imod den, fordi man ønskede at slaa fast, at Alderdomsforsørgelsen ikke skulde være en Naadessag, men en Ret, som skulde kunne hæves lige saa sikkert, som en Embedsmand hæver sin Pension.

Siden den Tid har jeg stadig syslet med at naa hen imod, at det kunde blive en Ret for de gamle at faa deres Pension, men jo mere jeg har syslet med disse Tanker, jo klarere er det blevet for mig, at det altid vil blive vanskeligt, saa længe det skal bero paa et Skøn. Derfor vil det ideelle og mest rationelle være, at alle, der have naaet en vis Alder, lige fra den rigeste til den fattigste, faa Ret til at hæve en vis Pension. Det er denne Tanke, jeg har nedlagt i mit Lovforslag og udformet saaledes, at alle fra 1ste April i det Aar, i hvilket de fylde 62 Aar, have Ret til aarlig at hæve 300 Kr. Jeg har fulgt de samme Principper, som vare i Bergs og Hørups Alderdomsforsørgelseslovforslag, idet jeg har tænkt mig, at nogle af Pengene skulde komme til Veje ved at tage nogle af Toldindtægterne. § 1 gaar derfor ud paa at fastsætte, at der tilvejebringes en Pensionsfond, dels ved Indskud fra Personer mellem 18 og 48 Aar, dels ved Tilskud af visse Toldafgifter og eventuelt, hvis dette

ikke slaar til, ved Bidrag fra Stat og Kommune. § 2 skal sikre, at de Midler, der blive opsamlede, blive forsvarligt anbragte efter Reglerne for umyndiges Midler.

Jeg har allerede omtalt Indholdet af § 3 angaaende, hvorledes Indskuddene fra private skulde udredes, og skal blot tilføje, at jeg tænker mig, at hver Mand og Kvinde, som er fyldt 18 Aar, svarer 1 pCt. af sin Aarsindtægt, dog mindst 12 Kr. aarlig. Fritagne for at svare denne Afgift ere de, der aftjene deres Værnepligt, gifte Kvinder, som ikke have Særformue, samt alle Embeds- og Bestillingsmænd, som ere ansatte inden denne Lovs Ikrafttræden. Naar jeg undtager gifte Kvinder, ligger det i, at naar de leve i det almindelige Formuefællesskab med deres Mænd, er Indtægten fælles, og hvis de hjælpe til at forøge Indtægten, svare de ogsaa derigennem deres Bidrag. Der kunde selvfølgelig ogsaa være Tale om, at Mændene skulde svare noget mere og Kvinderne noget mindre. I vore Dage har jo en Tjenestekarl op til en 400 Kr. i Løn om Aaret og en Haandværksvend i en forholdsvis ung Alder endogsaa op til 2,000 Kr., medens jeg maa indrømme, at Kvinderne sjældent naa en saa høj Løn. Naar jeg har stillet Mænd og Kvinder lige, er det for det første, fordi jeg ikke vil udsætte mig for at komme i Konflikt med Kvinderne, som holde paa lige Ret, og for at det ikke skal kunne siges, at de her sættes i 2den Klasse, og for det andet er det maaske ogsaa muligt, at Kvinderne, selv om deres Løn er mindre, kunne leve noget billigere. Men er der Ønske om at rette dette og sætte f. Eks. Mændenes Afgift op til 16—18 Kr. og Kvindernes ned til 6—8 Kr., skal der for mit Vedkommende ikke være noget i Vejen.

Saa kommer jeg til den anden Indtægt, som omhandles i § 4, hvor det foreslaas at forhøje Brændevinsafgiften til 80 Øre pr. Liter. I det Lovforslag, der nu ligger paa Tingets Bord, er den sat til 60 Øre. Der har før i Rigsdagen været tænkt paa at forhøje den til 1 Kr.; jeg foreslaar den altsaa forhøjet til 80 Øre og at lade Halvdelen deraf gaa til denne Fond. Bergs og Hørups Forslag i 1891 gik ogsaa ud paa, at man skulde anvende Halvdelen af Brændevinsafgiften, som vi ogsaa den Gang ønskede forhøjet, til Udgifterne ved Alderdomsforsørgelsen. Jeg har altid sagt, at jeg ikke var nogen principiel Modstander af Brændevinsafgiften, men jeg vilde, at den skulde gaa til Foranstaltninger, der kom den store, almindelige Befolkning til gode. Da vi nu